

lom: naj bi vsakdo v svojem okrožji po svoji moči podpiral to koristno prizadevanje naše družbe. To se zgodi s tem, da se vpiše v družbo, kdor ni že njen ud, — da jej skuša novih udov pridobiti, in zlasti s tem, da pospešuje ustanovitev kmetijskih podružnic, kakoršne misli glavni odbor osnovati.

Za prvi začetek zadostuje, da se le nekoliko kmetovalcev ene ali več občin združi v novo podružnico, kajti okoli teh, ako so navdušeni blagega namena, se gotovo kmalu zbere mnogo novih udov in moči.

Glavni odbor se toraj za gotovo nadja, da kmetovalci ne prezrejo tega vabila, in pričakuje mnogo nasvetov in ponudb o osnovi kmetijskih podružnic. Da bode pa glavni odbor mogel že prihodnjemu občnemu zboru na posvetovanje predložiti uredbo novih podružnic, zato prosi, naj se dotični oglasi in nasvetje „c. k. kmetijski družbi v Ljubljani“ pošljejo vsaj do konca avgusta tega leta.

V predlogih za ustanovitev novih kmetijskih podružnic naj blagovoljno vsakdo:

a) naznani okraj, ktereja naj bi po mislih njegovih obsegala podružnica, in naj imenuje občine, ktere naj bi se združile. Pri tem naj se gleda na podobne razmere kmetijstva in naj se ozir jemlje na to, da se udje lahko shajajo, toraj na pota, ceste itd.;

b) naj imenujejo osebe, o kterih je pričakovati, da pristopijo k nasvetovani novi podružnici.

Vrh tega bo glavni odbor z veseljem sprejel tudi vsak drug nasvet, ki bode meril na pospeševanje te zadeve.

Konečno glavni odbor lepo prosi, da mu domoljubi pošljejo mnogo koristne tvarine, za katero že naprej izreka svojo zahvalo

Glavni odbor c. k. kranjske kmetijske družbe
v Ljubljani 7. dne rožnika 1868.

Nove skušnje s svilnimi črviči,

kteri se redijo od hrastovega perja.

Gosp. J. Mah, posestnik v Zlateneku na Dolenskem, nadaljuje svoje skušnje s sviloprejkami Yama-ma¹⁾ imenovanimi *) in je to, kar je čez letošnjo zimo do 15. maja po teh skušnjah izvedel, c. kr. dunajskemu ministerstvu kmetijstva na znanje dal. Ministerstvo je gosp. Mahovo sporočilo v posebnem listu natisniti dalo in tak iztis tudi kmetijskim družbam razposlalo. **)

Letošnje gosp. Mahove skušnje spričujejo to-le:

1. Jajčeka japonskih hrastovih sviloprejk (Yama-ma¹⁾) strpijo našo zimo prav dobro in se izbudijo (valiti začno), kadar hrast cvetè.

2. Čem več in stanovitnejši je mraz, katero jajce strpi, tem pozneje se izbudi k življenju.

Ali se pa gosenica, sama sebi in naturi prepuščena, dobro sponaša?

Na to vprašanje odgovarjajo g. Mahove skušnje tako-le:

Za rejo teh črvičev v hiši se je ohranilo nekoliko jajček, več kot 10.000 pa se jih je vrglo

a) na posamesno stoječa hrastova drevesa in na posamesno stoječe hrastovo grmovje na zemljo,

b) nekoliko se jih je v odprtih škatljah na veje hrastom obesilo,

*) Glej „Novice“ 1867.

**) Tudi kranjska kmetijska družba je dobila ta listek pod naslovom: „Zucht des Eichenspinners in Kärnten“, kjer se bere, da je gosp. Mah, grajščak v Zlateneku poleg Novega mesta na Koroškem svoje skušnje naznanil. Čuda, da celó dunajsko ministerstvo tako malo ume zemljepis avstrijski, da kranjske kraje razglasa za koroške.

c) gosenčice, ki so izlezele iz jajčic, so se nabrale na hrastove veje in djale na hraste in hrastove grmovje.

Kar sem dozda po svojih skušnjah izvedel, je gosenicam bolj všeč to, kar sem storil ž njim pod črko b) in c), kakor pa pod črko a).

Povsod, kamor sem jajčica raztresel, smo našli gosenice. Veselo rastejo in se prav dobro ponašajo; dež, hudo vreme in viharji jim nič kaj ne škodujejo. Pridelek kokonov bode v malo tednih na gori stavljena vprašanja popolnoma odgovoril.

Gospodarske skušnje.

* Mlado vino hitro premeniti v staro. — Francozje pravijo, da je to mogoče, in sicer tako-le: Vino naj se v belih steklenicah (flaškah), toda ne do vrha napolnjenih (če, na priliko, flaška drži 6 maseljcev, naj bode vina v njej le 5 maseljcev), postavi na solnce. Skušali so to v Toulon-u in sicer poleti in pozimi, in izvedeli so po teh skušnjah, da se z zimskim solncem nič ne opravi, marveč se vino še pokvari, nasproti pa je poletinsko solnce kaj dobro delalo — se vé, da solnce v Toulon-u bolj greje kakor pri nas — in je barvo in okus vinu tako zboljšalo, da je skozi 6 dni solncu izpostavljeno vino skor preveč bilo in vino preveč postáriló. Za pravo mero imajo čas — kakor je podnevi vreme bolj ali manj gorko — 2 ali pa 3 dni. — Da pa solnčna gorkota starí vino, to si mislijo Francozje tako-le: Solnčna toplota je grozdje na trti kuhala; ona je tedaj mati vinu; mati pa je navadno najbolja izgojiteljica svojemu detetu; naravno je tedaj, da je solnčna toplota tudi najbolja pomočnica, da iz deteta postane mož — iz mladega vina staro. — Ne more se reči, da so te besede brez uma; al bo pa prakтика potrdila, kar se lepó glasi v teoriji, to je vprašanje? Skušnja pa je lahka, saj gré le za nekoliko bokalov vina. Poskusite tedaj, in naznanite nam skušnje svoje, da vemo, pri čem da smo.

* Zarad polutanske koruze, o kteri so „Novice“ po skušnjah gosp. Vokavn-a govorile, dostavlja zagrebški „Gosp. list“ sledečo opazko, da se na Hrvaškem činkvantin čez 2 ali 3 leta sam prevrže v polutansko koruzo in če gospodar kašnje zopet premeni seme, dobí v 4 ali 5 letih navadno hrvaško koruzo, ktera se potem ne razločuje drugače kakor po času dozorjenja.

Iz državnega zbora.

Govor dr. L. Tomana

zoper povišanje zemljiščinega davka

v zbornici poslancev 8. junija t. l.

V zbornici poslancev 8. dne t. m. je bil predlog na vrsti; naj se poviša zemljiščin (gruntni) davek z doklado ene dvanajstinke ($\frac{1}{12}$), hišni razredni davek pa z doklado ene četrtnike ($\frac{1}{4}$).

Dr. Toman poprime zoper ta predlog besedo in v obširnem, po številkah izpričanem govoru dokazuje, da niti ono, niti to ne gré zlasti na Kranjskem ne.

Zemljiščini davki — pravi — niso po vseh deželah cesarstva našega razmerjeni enako; povišanje teh davkov bi po takem tam, kjer se že zdaj godí stara krivica, dodalo le novo krivico.

Med deželami, ki so preobložene z zemljiščinim davkom, stoji pred vsem kranjska dežela. To pa izvira odtod, ker je katasterska podlaga napačna. Ko se je imel stanovitni kataster vpeljati, se je zemljemercem ukazalo, da dotistihmal, dokler se preiskave